



Van **Z**undert tot **A**msterdam:

immaterieel erfgoed is **van en voor iedereen**

Op 15 mei 2012 ondertekende Nederland het UNESCO Verdrag inzake Bescherming van het Immaterieel Erfgoed. Deze ratificatie werd publiekelijk bekend gemaakt door staatssecretaris Halbe Zijlstra tijdens het Bloemencorso Zundert op 2 september 2012. Bloemencorso Zundert was tevens de eerste bijschrijving van immaterieel erfgoed in de Inventaris Immaterieel Erfgoed Nederland. Op 27 juli van dit jaar zal de 150^e bijschrijving in die Inventaris plaatsvinden in Amsterdam: de Pride.

Wereldwijd hebben 178 landen het verdrag geratificeerd. Vanuit deze landen werden afgelopen jaren vormen van immaterieel erfgoed voorgedragen voor de internationale lijsten die horen bij het 2003 UNESCO Verdrag. Het vanuit Nederland voorgedragen 'Ambacht van Molenaar' werd in 2017 opgenomen in de Representatieve Lijst van Immaterieel Cultureel Erfgoed van de Mensheid.

Immaterieel erfgoed is levend erfgoed: cultuuruitingen die door erfgoedgemeenschappen worden beleefd als erfgoed (en ook zo door hen wordt benoemd) en hen een gevoel van identiteit en continuïteit geven. Immaterieel erfgoed is dynamisch erfgoed: het wordt steeds opnieuw vorm gegeven in samenhang met maatschappelijke veranderingen en in interactie met de sociale omgeving van generatie op generatie doorgegeven. Immaterieel Erfgoed is van en voor iedereen.

Zoals cultuur verbindt omdat mensen het samen beleven en cultuur economisch een factor van betekenis kan zijn (door minister Ingrid van Engelshoven aangegeven in de inleiding op de *uitgangspunten van haar cultuurbeleid 2021-2024*) zo kan ook immaterieel erfgoed verbinden en is het een versterkende factor in veel regio's in Nederland, zowel op sociaal als economisch terrein. Maar immaterieel erfgoed kan soms ook schuren; zo nu en dan is het controversieel.

Immaterieel erfgoed bindt, maar roept soms ook discussie op. Ook deze discussie maakt duidelijk hoezeer immaterieel erfgoed mensen raakt en bezighoudt. Gemeenschappen maken zelf uit wat zij belangrijk vinden, in onderlinge dialoog en niet altijd zonder slag of stoot. Laten we ze daarbij vooral niet willen bevoogden, wèl faciliteren en waar nodig ondersteunen, vanuit de overtuiging dat de vele honderdduizenden beoefenaars van immaterieel erfgoed in Nederland met de tijd willen meegaan. Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland helpt de erfgoedgemeenschappen hierbij.

juni 2019, Leo Adriaanse, directeur Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland